

Wet maatschappelijke ondersteuning – Wmo

Bij de Wmo gaat het om mensen die hulp nodig hebben bij het meedoen in het dagelijks leven. Bij deze hulp kan het gaan om bijvoorbeeld: huishoudelijke hulp, begeleiding in het dagelijks leven, dagbesteding of logeeropvang, begeleid wonen, opvang van dak- en thuislozen, aangepast Wmo-vervoer, toegankelijkheid van gebouwen en van openbaar gebied, maar ook bijvoorbeeld om hulpmiddelen zoals rolstoel of scootmobiel en ook woningaanpassingen vallen onder deze wet.

Onze uitgangspunten

1. Dat bij noodzaak zorg, goede professionele zorg en ondersteuning de basis moet zijn.
2. Mantelzorg is er voor aanvullende zorg en geen weigeringsgrond voor professionele zorg.
3. De toegang tot de zorg moet zowel eenvoudig als vriendelijk zijn en geen verboden toegang.
4. Persoonsgebonden budget (PGB) moet een echte keuzemogelijkheid zijn met een eerlijk tarief.
5. De gemeente moet op haar website duidelijke en volledige informatie geven.
6. Bescherming van privacy door niet onnodig gegevens te vragen en waarborgen van privacy.
7. De eigen bijdrage voor zorg en ondersteuning moet betaalbaar blijven.

Participatiewet

In de nieuwe Participatiewet die vanaf 2015 is ingegaan, zijn 3 oude wetten opgegaan. Het gaat om de wetten: Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong); Wet sociale werkvoorziening (Wsw); Wet werk en bijstand (Wwb). Het doel van de nieuwe wet is om mensen zonder werk, mensen met en zonder arbeidsbeperking, ondersteuning te bieden die gericht is op het vinden van werk waar nodig en ook het geven van inkomensondersteuning (bijstand) en participatieregelingen horen hierbij.

Onze uitgangspunten

1. Verschillende doelgroepen vragen om verschillende ondersteuning (bv. vakmensen, hoger en lager opgeleiden, ouderen en jongeren, met en zonder werkervaring).
2. Kans op langdurig werk centraal stellen i.p.v. 'korte termijn'-banen.
3. Werken vanuit de Participatiewet moet lonend zijn.
4. Echt werk gaan maken van voldoende arbeidsplaatsen voor arbeidsgehandicapten.
5. Voldoende werkplekken van beschut werk voor mensen met de zwaarste arbeidsbeperking.
6. Voldoende opdrachten vanuit de gemeente voor de EMCO-groep.
7. Bij inkomensondersteuning speciale aandacht voor gezinnen met kinderen, werkenden met een laag inkomen en ouderen met een klein pensioen. Verhoging 110% norm participatieregelingen.
8. Een gemeente die actief werk maakt van inkomensondersteuning en niet passief afwacht.

Jeugdhulp

De Jeugdwet is sinds 2015 een volledig nieuwe taak voor gemeenten en is er voor hulp aan kinderen en jongeren onder de 18 jaar, waarbij de ouders/verzorgers een aanvraag voor hulp kunnen doen bij de gemeente. De Jeugdwet is er voor jongeren met alle vormen van beperking: psychiatrisch, verstandelijk, lichamelijk, somatisch en auditief en/of visueel.

Onze uitgangspunten

1. De uitgangspunten 1 t/m 6, zoals ook bij de Wmo genoemd.
2. Actief ondersteunen van landelijke lobby voor meer geld voor o.a. specialistische jeugdhulp.

Gemeentelijke Schuldhulpverlening

Sinds 2012 is het een wettelijke taak van gemeenten om inwoners met schulden te helpen. Schulden staan vaak niet op zichzelf. Daarom biedt het wettelijk kader voor gemeenten ook ruimte om naast het oplossen van de financiële problemen, aandacht te besteden aan psychosociale problemen, problemen rondom de woonsituatie, gezondheid, verslaving en gezinssituatie.

Onze uitgangspunten

1. Inzetten op preventie van schulden.
2. Laagdrempelige toegang, door ook hulp bij kleine schulden te bieden om hogere te voorkomen.
3. Lagere rentes Gemeentelijke Krediet Bank. Dus niet willen verdienen aan schuldenproblematiek.

Relatie van het gemeentelijke sociaal domein met andere zorgwetten

De maatschappelijke ondersteuning en zorg die gemeenten leveren in de zorgketen (Wmo, Jeugdhulp, Schuldhulp) zijn veelal goedkoper dan zorg uit andere wetten en regelingen zoals die via de Zorgverzekeringswet (Zvw) en Wet langdurige zorg (Wlz). Goede ondersteuning en zorg via gemeenten kan veel duurdere zorg uit andere wettelijke regelingen voorkomen. Op basis van de ervaringen van de afgelopen jaren vindt de DOP dat gemeenten en rijk de volgende punten zouden moeten oppakken:

Problemen die vragen om verbeteringen van de relatie van zorgwetten tussen gemeenten en rijk

1. **Eerlijke verwachtingspatronen scheppen:** Gemeenten kunnen niet alles beter en goedkoper. En het rijk moet bij ingrijpende bezuinigingen ook niet die verwachtingen wekken.
2. **Vereenvoudiging van wetten:** Als rechters al tegenstrijdige uitspraken doen, dan zijn wetten te onduidelijk. Voorkomen moet worden dat burgers te vaak en onnodig een juridisch gevecht moeten beginnen. Te ingewikkelde wetten leiden tevens tot veel onnodige bureaucratie.
3. **Afstemmen van gemeentelijke wetten met andere zorgwetten:** Zonder goede afstemming van zorgwetten is problemen op elkaar afschuiven. Zoiets is op de korte termijn financieel aantrekkelijk, maar nadelig voor de burger. En op langere termijn is het nadelig voor iedereen.
4. **Langere-termijn-duidelijkheid en zekerheid:** Zonder langere-termijn-duidelijkheid in beleid en beschikbaarheid van financiële middelen is echt investeren voor gemeenten (te) risicovol.

Concrete voorstellen van de DOP ter verbetering van het sociaal domein

Wat: Wmo-taxivervoer zonder keuring beschikbaar stellen voor mensen boven de leeftijd van 75 jaar.

Waarom: Voorkomen van sociaal isolement als ouderen minder mobiel worden.

Wat: Kleine reparaties en onderhoud van hulpmiddelen door gemeente of EMCO-groep/ Buurtsupport laten uitvoeren. Bijvoorbeeld reparatie lekke of lege band rolstoel/scootmobiel.

Waarom: Scholing en werk voor de doelgroep Participatiewet. Betere service aan gebruikers.

Wat: Standaard bij elk huisbezoek informatie verstrekken over inkomensondersteunende maatregelen van rijk en gemeente. Met daarbij tevens informatie over organisaties die hierbij kunnen helpen.

Waarom: Voorkomen dat mensen onnodig in de financiële problemen komen door geen beroep te doen op inkomensondersteuning vanwege onbekendheid met regelingen of complexiteit van regelingen.

Financiën en overig beleid van de gemeente

Bij de raadsverkiezingen van 2014 was er nog veel onduidelijkheid over de inhoud van de grote veranderingen en bezuinigingen in het sociaal domein. Deze grote veranderingen hebben vanaf 2015 echter voor veel mensen wel grote gevolgen gehad. Nu, bij de raadsverkiezingen van 2018, zitten er opnieuw veranderingen en bezuinigingen aan te komen op het gebied van het sociaal domein, op andere beleidsterreinen en ook op het gebied van verruiming van het gemeentelijk belastingbeleid. Nu nog onbekende veranderingen die gevolgen gaan hebben voor veel beleidsterreinen van de gemeente.

Gemeentelijke lasten: Als DOP vinden we dat de woonlasten in de gemeente beperkt dienen te blijven. Door het huidige college is de stijging van de woonlasten beperkt gebleven en zij verdienen daarvoor een compliment. Hoe een eventuele verruiming van het gemeentelijk belastingbeleid er uit zal zien, of deze gekoppeld blijft aan de woonlasten en wanneer deze ingaat, is nu nog niet bekend.

Ambities: Ambities waarmaken draait volgens de DOP om de dingen stap voor stap te doen, om kritisch te zijn en te blijven van begin tot eind. Het draait om tijdig durven bijsturen en ook om fouten durven toegeven. Het is steeds weer nadenken en doen tegelijk.

Economie: De DOP heeft de Kadernota Economie gesteund net als de gehele raad en de DOP ondersteunt daarmee de 7 uitgezette actielijnen. Een aparte, jaarlijkse evaluatie heeft voor de DOP de voorkeur boven evaluatie bij alleen de begroting, zoals nu is afgesproken.

Energiebeleid: Het huidige, gemeentelijke energiebeleid voor besparing en meer duurzame energie is een goede richting voor wat betreft particulieren en de geboden ruimte voor burgerinitiatieven. Het beleid t.a.v. bedrijven is echter te mager, omdat bedrijven de grootste energieverbruikers zijn. Gelukkig neemt het besef toe dat de energietransitie niet kan door hoofdzakelijk van burgers veel te vragen.

Wonen: De DOP ondersteunt de vastgestelde woonvisie. Belangrijk aandachtspunt is echter wel dat voor langere termijnplanning en investering in wonen, door gemeente, woningcorporaties, bedrijven en particulieren, duidelijkheid nodig is voor een langere periode. Het rijk moet die duidelijkheid geven.

Onderhoud groen en grijs: Groen en grijs behoren in orde te zijn, om overlast voor bewoners te voorkomen. Ook achterstallig onderhoud moet hierbij voorkomen worden.

Verdeling van middelen tussen dorpen, wijken en centrum: Een eerlijke verdeling over dorpen en wijken van beschikbare middelen en ook in bestuurlijke aandacht.

Verenigingen en vrijwilligers: De gemeente Emmen kent op vele terreinen een actief verenigingsleven met veel actieve vrijwilligers. Dat is mooi en belangrijk, want dat zorgt voor levendigheid en verbondenheid in de samenleving. De gemeente moet daarom verenigingen voldoende faciliteren mede om zo te voorkomen dat vrijwilligers overvraagd worden.

Veiligheid: Bij een leefbare buurt en woonomgeving behoort dat mensen veilig zijn en zich veilig voelen. Om de veiligheid te waarborgen zijn wij o.a. voor cameratoezicht en ook meer blauw op straat.

Grote projecten – o.a. Wildlands en Centrumvernieuwing Emmen

Nu na 2 jaar blijken helaas o.a. de bezoekersaantallen van Wildlands tegen te vallen, de parkeer-opbrengsten in het centrum tegen te vallen en ook het aantal overnachtingen in Emmen tegen te vallen. Behalve een kritisch geluid vooraf bij deze projecten heeft de DOP de laatste jaren ook steeds voor nazorg gepleit en zal dat blijven doen. De eerste verantwoordelijkheid ligt volgens de DOP nu bij het college. Wij denken dat alle voor- en tegenstemmers van het project, zich er van bewust zijn dat de al gedane investeringen een succes moeten worden in het belang van de gemeente Emmen en de regio.

Windmolendossier

TERUGBLIK: In 2014 hebben we bij de gemeenteraadsverkiezingen aangegeven tegen windmolens te zijn, net als verscheidene andere partijen. Hebben wij of andere tegenstanders daarmee toen te gemakkelijk verwachtingen gewekt? Of hebben de collegepartijen hun standpunt „te streven in Emmen naar geen windmolens” te snel en te gemakkelijk richting de provincie opgegeven? Of is de provincie te gemakkelijk aan de in Emmen levende weerstand voorbijgegaan? Dat is aan u om over te oordelen.

HUIDIGE STAND VAN ZAKEN: De regie voor de plaatsing van windmolens ligt weer bij de gemeente. De locaties zijn aangewezen, waarbij gestreefd is om overlast te beperken en omwonenden te laten profiteren. De voorwaarden waaronder bedrijven windmolens mogen plaatsen zijn vastgelegd. Maar de afgesproken maximale hoogte van de windmolens, een van de voorwaarden, wordt nu door bedrijven als te laag gezien om rendabel te kunnen/willen investeren. De voortgang van de plannen ligt nu stil, en onduidelijk is of het wel of niet binnen de huidige voorwaarden kan of dat deze aangepast worden.

STANDPUNT: Hoe dan ook, de Drentse Ouderen Partij (DOP) was in 2014 TEGEN windmolens in de gemeente Emmen, heeft de afgelopen 4 jaar steeds TEGEN gestemd bij voorstellen hierover en de Drentse Ouderen Partij (DOP) blijft ook nu TEGEN windmolens in de gemeente Emmen! Dat de gemeente de energieopgave voor windmolens niet mag vervangen door andere vormen van schone en duurzame energie is een gemiste kans van zowel rijk als provincie. Want zo zijn windmolens tot doel op zich geworden en niet meer één van de mogelijkheden om tot meer duurzame energie te komen.

Functioneren van de gemeentelijke democratie

In hoog tempo hebben de gemeenten er de laatste 15 jaar nieuwe taken bij gekregen. Over dit beleid moeten burgers en organisaties in voldoende mate kunnen meepraten en meedenken. Rijk en gemeenten zoeken en experimenteren dan ook met nieuwe inspraakvormen. Hierbij zou het rijk volgens de DOP een aantal zaken beter kunnen doen. Maar gemeenten zouden ook nog meer kunnen doen.

Wat kan het rijk doen voor een betere lokale democratie en wat zouden gemeenten moeten eisen?

1. Duidelijkere wetten / eerlijke verwachtingspatronen / financiële duidelijkheid op lange termijn.

Wat kan de gemeente volgens de DOP nu al beter en meer democratisch doen?

De gemeente experimenteert nu al, maar zo kan het volgens de DOP nog beter:

2. De gemeente stelt zich zo open mogelijk op, gemeentelijke informatie is openbaar tenzij er zwaarwegende belangen zijn waardoor het (nog) niet kan. Burgers die willen meepraten en meedenken moeten geen (onnodige) informatie-achterstand hebben. Kennis delen moet van twee kanten komen en is dus ook informatie delen waar dit mogelijk is.
3. Er moet een beter evenwicht komen tussen nieuw beleid maken en de uitvoering ervan toetsen. Uiteindelijk gaat het er niet alleen om hoe goed de beleidsplannen zijn die worden vastgesteld, maar nog belangrijker is wat er van terecht is gekomen en of er bijsturing nodig is.